

Hjalmar Strömerskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Gymnasieskolan

Lsåret 2019/2020

Att arbeta aktivt mot diskriminering och kränkande behandling.

Alla som går på Hjalmar Strömerskolan ska känna sig trygga. De ska ha lika rättigheter och möjligheter. Hjalmar Strömerskolan ska aktivt planera arbetet så ingen elev blir sämre behandlad än någon annan. Ingen ska bli utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier vare sig av elever eller personal. Vår strävan är att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare.

Ingen ska bli diskriminerad eller utsatt för trakasserier på någon av de 7 diskrimineringsgrunderna, som är:

1. Kön
2. Könsidentitet eller könsuttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder

Diskrimineringslagen (2017-01-01) innefattar:

- Direkt diskriminering
- Indirekt diskriminering
- Bristande tillgänglighet
- Trakasserier
- Sexuella trakasserier
- Instruktioner att diskriminera

Skollagen

- Annan kränkande behandling
- Mobbning

Om någon känner sig trakasserad av andra orsaker än vad som gäller i diskrimineringslagen följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6-11§.

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Trakasserier kan vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis handla om skällsord eller utfrysning. Sexuella trakasserier kan vara att någon till exempel tafsar eller skickar bilder av sexuellt innehåll. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger och anspelningar eller jargong.

Det kan vara att någon missgynnas av en bestämmelse eller förfaringsätt som verkar neutralt men som missgynnar en elev.

Mobbning är upprepad negativ handling där någon eller några tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Om någon tillfogas skada eller hot om detta så gäller Hjalmar Strömerskolans plan för hot och våld.

Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Exempelvis: Hot om våld eller annan ogynnsam behandling, sämre betyg, trakasserier i undervisningen etc.

Så snart någon anställd på skolan får veta att en elev känner sig trakasserad ska skolan utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier, **se rutiner för akuta situationer.**

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskolan

Ansvarig för planen

Rektor

Vår vision

Hjalmar Strömerskolans vision är att alla elever är individer som ska få möjlighet att utveckla sin fulla potential. Hjalmar Strömerskolan ska skapa och upprätthålla en miljö där alla vågar vara sig själva och respektera allas lika värde.

Planen gäller från 2019-08-22

Planen gäller till 2020-06-12

Elevernas delaktighet

Eleverna deltar aktivt i de erbjudna forum som finns. Det är elevråd, klassråd, elevskyddsombudsgruppen ??? där de diskuterar skolans värdegrunder. Delta i utbildningsåtgärder samt svarar på enkäten: Tala om vad du tycker om Hjalmar.

Eleverna deltar i kartläggningen av otrygga platser och hinder på skolan och skolgården.

Vid läsårets start får alla nya elever och deras vårdnadshavare information om planens innehåll. Alla elever får i början av varje termin information om planen.

Särskilda teman plockas fram ur planen och diskuteras och dokumenteras på klassrådet vid minst tre tillfällen per termin.

Information och diskussion i elevskyddsombudsgruppen samt återkoppling till elevhälsoteamet och skolledningen.

Information och diskussion i elevråd samt återkoppling till elevhälsoteamet och skolledningen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen skickas ut till samtliga vårdnadshavare för omyndiga elever, där de informeras om möjligheten att komma med synpunkter. Vårdnadshavarna till elever i åk 1 informeras vid föräldramötet vid skolstart.

Personalens delaktighet

Skolledningen och elevhälsoteamet reviderar årligen planen. All personal ska vara delaktig implementeringen, uppföljningen och utvärderingen av planen. All personal skall läsa planen. Planen ska lyftas på APT och vid nyanställningar.

Förankring av planen

- Planen läses av **all** personal som arbetar vid Hjalmar Strömerskolan.
- Eleverna informeras om planen på mentorstiden i början av varje termin. **Ansvar mentor**
- Särskilda teman tas ur planen, **ansvar rektor**, diskuteras, dokumenteras på klassrådet vid minst tre tillfällen per termin. **Ansvar mentor.**
- Information och diskussion i elevskyddsombudsgruppen samt återkoppling till elevhälsoteamet och skolledningen, **ansvar rektor.**
- Information och diskussion i elevrådet samt återkoppling till elevhälsoteamet och skolledningen. **Ansvar biträdande rektor eller rektor.**

Det aktiva arbetet för att förebygga diskriminering och trakasserier ska göras i fyra steg och ske i samverkan med elever och personal.

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följa upp och utvärdera

1. Undersöka risker och hinder

Skolan ska undersöka sin verksamhet för att upptäcka eventuella risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter. Detta kan göras genom intervjuer, enkäter eller genom planerade samtal.

- Var finns det risk för diskriminering och kränkande behandling?
Exempelvis: Kanske i omklädningsrummet i samband med idrott, på raster, i fiket, övre våningen etc.
- Var finns det hinder?
Exempelvis: Under friluftsdag för en elev med rörelsehinder etc.

Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på övergripande nivå. Det är viktigt att undersökningen har ett generellt anslag och inte gälla enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuell läggning m.m. Hela verksamheten ska omfattas av arbetet. Det handlar om allt från pedagogiskt material, prov och betygssättning till studiemiljö, raster och utflykter. Skolresor, friluftsdagar och avslutningar omfattas också.

2. Analysera orsaker

- Varför ser det ut som det gör?
- Varför finns det risker och hinder?

- Var kommer de ifrån?
- Vad beror det på?

Efter undersökningen ska orsakerna till de upptäckta riskerna och hinder analyseras och slutsatser dras till varför det ser ut som det gör.

Kanske det behövs göra flera undersökningar för att få syn på ännu flera risker och hinder. Allt kanske inte framkom under första undersökningen.

3. Genomföra åtgärder

- Vad kan vi göra åt de risker vi hittade?
- Hur kan vi ta bort de hinder vi hittade?

Skolan ska genomföra åtgärderna så snart som möjligt för att minska risker för diskriminering och kränkande behandling. Här ska det planeras in nödvändiga resurser och ange vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna. Omständigheterna avgör vilka åtgärder som behövs. Aktiva åtgärder ska omfatta hela verksamheten.

Exempelvis: Det kan handla om kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskap om diskriminering och trakasserier. Det kan även vara att lärare/pedagoger vid planering väljer arbetssätt och pedagogiskt material så att alla elever kan delta på likvärdiga villkor.

Arbetet med aktiva åtgärder ska ske i samverkan med elever och anställda i verksamheten. Samverkan ska ske i hela arbetet med aktiva åtgärder, från undersökningen och analysen till de åtgärder som behöver genomföras samt i uppföljningen och utvärderingen.

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom skolan motverka diskriminering och trakasserier och på annat sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Arbetet handlar inte om att åtgärda problem som redan uppkommit i ett enskilt fall utan om att förebygga att elever diskrimineras och trakasseras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

4. Följa upp och utvärdera

- Hur gick det?
- Lyckades vi plocka bort risker och hinder?
- Om vi inte lyckades, var tog det stopp?
- Vad ska vi göra åt det?
- Har vi uppfyllt våra mål på kort och lång sikt?
- Hur kan vi fortsätta arbetet?

Följa upp och utvärdera hela arbetet, inklusive undersökningen, analysen och åtgärderna. Det handlar då om att utvärdera resultatet av arbetet för att kunna ta ställning till hur det har fungerat och om de kort- och långsiktiga mål som satts upp har uppfyllts. När det är klart ska de erfarenheterna användas i steg 1 i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Skolan är skyldig att dokumentera alla delar av det löpande arbetet under året.

Dokumentationen ska innehålla:

- En redogörelse för undersökningen av risker och hinder och den analys som gjorts.
- De förebyggande och främjande åtgärder som har genomförts eller som planeras.
- En uppföljning och utvärdering av det arbete med aktiva åtgärder som gjorts.
- En redogörelse för hur samverkansskyldigheten har fullgjorts.

Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan.

Rutiner för akuta situationer gällande trakasserier och sexuella trakasserier i skolan.

Elever har rätt, enligt diskrimineringslagen, att inte bli trakasserade eller sexuellt trakasserade vare sig av någon vuxen på skolan eller av andra elever. Så snart någon anställd på skolan får veta att en elev känner sig trakasserad ska skolan utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier.

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Trakasserier kan vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis handla om skällsord eller utfrysning. Mobbning är en form av trakasserier. Sexuella trakasserier kan vara att någon tafsar eller skickar bilder med sexuellt innehåll. Det kan även handla om ovälkomna komplimanger och anspelningar eller jargong.

Skolan ska ha riktlinjer som markerar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Skolan ska ha rutiner som klargör hur skolan ska agera om någon känner sig trakasserad. Rutinerna ska ange vem den som anses sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Hjalmar Strömerskolans policy mot trakasserier är att det råder nolltolerans.

Om någon i skolan känner sig trakasserad eller sexuellt trakasserad är gången denna:

1. Anmäla

Om någon i personalen får kännedom om att en elev har upplevt eller upplever sig utsatt för trakasserier i samband med verksamheten är de skyldiga att informera rektorn som i sin tur informerar huvudmannen. Det är viktigt att veta att det är den som känner sig utsatt är den

som äger sin upplevelse, det behöver inte finnas bevis för att det har förekommit trakasserier.

2. Utredda

Skyldigheten att utreda uppstår så snart någon i personalen får kunskap om att någon känner sig utsatt. Utredningen ska alltid ske med stor hänsyn till den som är utsatt och övriga inblandade. Vad som har hänt ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som påstås ha utövat kränkningarna. Börja prata med de berörda så snart det är möjligt. Ett utredningsteam bildas bestående av mentor, skolkurator samt minst en medlem till ut elevhälsoteamet. Det är också viktigt att ta reda på om eleven även är utsatt via sociala forum.

Samma dag som personal får vetskap om att det förekommer kränkningar ska de första samtalen äga rum eller om det inte är möjligt dagen efter.

Först ett **personligt samtal** med den som utsatts för trakasserier/ kränkningar, är eleven under 18 år gärna tillsammans med vårdnadshavare. Är eleven över 18 år fråga om den vill att föräldrarna deltar. Undvik att plocka eleven ur gruppen för detta samtal.

Sedan ett **allvarligt samtal** med den som påstås ha utfört trakasserier/kränkningarna. Finns det andra som understödjer kränkningarna ska var och en av dem kallas till samtal. Ta reda på detaljerade uppgifter om vad som hänt och krav på att var och en tar ansvar för att vända på den uppkomna situationen. Fråga vad vederbörande tänker göra för att trakasserier/kränkningarna ska upphöra. Dokumentera noga. Kontakt med vårdnadshavare ska tas om eleverna är under 18 år. Det kan även tas kontakt om eleven är över 18 år om skolan anser att det är befogat för att få stopp på trakasserier. Var positiv och konstruktiv!

I vissa fall kan det även leda till en anmälan till socialtjänst eller polis.

Teamet kartlägger och dokumenterar alla fakta som:

1. En allsidig belysning om vad som egentligen har hänt.
2. Vem/vilka är utsatta?
3. Vem/vilka är det som kränker?
4. Hur ofta och hur länge har kränkningarna pågått?
5. Var äger kränkningarna rum?
6. Pågår de också via sociala medier?
7. Orsakerna till den uppkomna situationen samt söka analysera dessa.

3. Åtgärda

Åtgärda och stoppa fortsatta trakasserier. Syftet med de åtgärder som skolan gör är att trakasserier ska upphöra. Åtgärderna beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Det kan handla om allt från samtal till disciplinära åtgärder.

4. Följa upp

Följa upp och utvärdera åtgärderna. I första hand är det **mentorn** som följer upp. Boka in kontinuerliga samtal med den som utsatts för trakasserier/kränkningar och ev. dennes vårdnadshavare först efter två veckor och därefter efter en månad. Behöver eleven ytterligare stödjande samtal bokas dessa in med någon ur elevhälsoteamet. Om det visar sig att åtgärderna har varit otillräckliga ska skolan överväga vilka ytterligare åtgärder som ska sättas in.

Det ska även bokas in uppföljande samtal med den som utövat trakasserier/kränkningarna. Det ska ske senast efter två veckor och sedan efter en månad samt vidare efter behov. Det kan även behövas stödjande samtal via elevhälsoteamet.

Om inte trakasserier/kränkningar slutar sammankallas elevvårdsteamet för att diskutera lämpliga åtgärder. Det kan vara att man sårar på de inblandades grupptillhörighet eller i undantagsfall att flytta eleven som kränker till en annan skola. Det kan även leda till en socialtjänst- eller polisanmälan.

5. Dokumentera

Dokumentation av utredningen och åtgärderna är ett viktigt underlag för att kunna följa upp effekterna av åtgärderna. Genom dokumentation kan skolan upptäcka om de inträffade trakasserier är en del av ett större problem som kräver mer omfattande insatser.

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om trakasserier utförs av elever eller personal. Det gäller även om kränkningar sker på fritiden och det har negativ påverkan på elevernas skolsituation. Med sociala medier och mobiltelefoner suddas gränsen ut mellan skola och fritid. Skolan bör därför vara extra uppmärksam på kränkningar som pågår bland elever på nätet.

Även om händelsen har lett till polisanmälan och det pågår en brottsutredning ska skolan utreda och åtgärda trakasserier och sexuella trakasserier. En brottsutredning syftar till att ta reda på om ett brott har begåtts medan skolans utredning ska ge underlag för att avgöra vad som måste göras för att trakasserier ska upphöra.

Är det en personal som trakasserar/kränker en elev så är det rektorn som utreder, dokumenterar och följer upp. Rektorn tar även kontakt med facklig representant till personal samt till skyddsombud.

Utvärdering av läsåret 2018/19

Fjölårets plan har inte utvärderats av olika anledningar. Det har varit mycket akuta åtgärder som har behövts tas omhand och ett arbete med att utveckla elevhälsoteamet har prioriterats. Planen har därför inte varit ett levande dokument som det ska vara. Vid skolstart kommer planen att tas upp med all personal och gås igenom för att alla i skolan ska känna sig delaktiga och veta vad som ska göras vid uppkomna situationer.

Alla elever på Hjalmar Strömerskolan har fått möjlighet att delta i enkätundersökningen "Tala om vad tycker du om Hjalmar?" som redovisas i skolans årliga kvalitetsredovisning. De får även svara på "ta tempen på Hjalmar" vid två-fyra gånger/läsår. Svarefrekvensen är fortfarande inte så hög, 56 %, detta behöver vi jobba mer på då det är ett viktigt instrument för att alla elevers synpunkter ska nå fram. Tidigare år har eleverna känt att deras synpunkter inte tas på allvar. Skolan behöver bli tydligare med att informera eleverna om de åtgärder som vidtas.

Några synpunkter som framkommit i elevenkäten "Tala om vad du tycker om Hjalmar" är:

Skolmaten – Flera tycker att maten behöver förbättras och då även den vegetariska.

Toaletterna – Bättre städning, mer enskilda toaletter, uppdelat killar- tjejer.

Gemensamma aktiviteter- leder till större sammanhållning.

Lyssna mer på eleverna och deras behov –allas lika värde

Alla ska respektera varandra.

Vi har anlitar föreläsare för att all personal ska få en gemensam syn på elevers utsatthet.

Sandra Dahlén, författare, föreläsare och utbildare i frågor som rör genus, jämlikhet, normkritik har varit och föreläst om normkritik, sexualitet, sexuella trakasserier och kränkande behandling, en halvdag för alla elever på Hjalmar Strömerskolan och två halvdagar för all personal.

Skolpsykolog Veronika Karlsten har haft två föreläsningdagar om lågaffektivt bemötande för all personal under läsåret.

Sandra Sarin, föreläsare, samordnare våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck och våld i Nacka kommun, föreståndare för TRIS- tjejers rätt i samhället har föreläst om hedersrelaterat våld och tvångsgiftemål under en dag för all personal.

Vi har haft några kränkingsärenden, dock skulle all personal bli bättre på att bli mer aktiv när det kommer fram att elever känner sig kränkta, dokumentera och följa upp enligt den nya policyn.

